

Již nahoře bylo dovozeno, že opatření okr. úřadu ve Frýdku z 11. dubna 1932 se opíralo o předpis § 93 odst. 1 slez. obec. zřiz. a že bylo aktem dozorcím. Prostředkem dozoru není však pouze zrušení nebo sistace aktu úřadu dozoru podřízeného, nýbrž i opatření nápravné, které se může státi i ve formě dozorcího rozkazu (srov. Hoetzel: Československé správní právo, Část všeobecná, strana 334, Hácha, heslo: »Dozor« ve Slovníku veřejného práva).

Že by předpis § 93 odst. 1 slez. ob. zřiz. nepřipouštěl vydání takového dozorcího příkazu za účelem zjednání nápravy stavu, vzniklého opatřením obecní rady, jež bylo pro nezákonnost z moci dozorcí zrušeno, to stížnost nenamítá, omezujíc se pouze na tvrzení, že v daném případě nebylo vůbec zákonných předpokladů pro použití tohoto předpisu, což však je stanovisko nesprávné, jak bylo již nahoře vyloženo.

Č. 11.788.

Zemědělství. — Řízení správní (Slovensko):
I. * Není nezákonným ustanovení stanov viničné obce, utvořené podle hlavy VIII. zák. čl. XII:1894, že proti rozhodnutí valné hromady lze se odvolati do 8 dnů. — II. Viničná obec nemá povahu administrativní vrchnosti.

(Nález ze dne 13. března 1935 č. 13.171/35.)

Věc: Vilibald T. v G. proti zemskému úřadu v Bratislavě o včasnost opravného prostředku.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Okresní úřad v Levicích — odvolává se na § 72 zák. čl. XII:1894 — odmítl výměrem z 1. září 1931 jako opožděné odvolání st-le z usnesení valného shromáždění viničné obce D. z 1. května 1931, kterým rozhodlo o prodeji nemovitosti, tvořící společné vlastnictví členů obce, Jaroslavu V.

Rozhodnutí odůvodněno bylo tím, že odvolání bylo podáno na poštu 15. května 1931, podle odst. 1 § 19 stanov viničné obce D., schválených rozhodnutím podžupana býv. župy Tekovské z 2. března 1903, však nutno odvolání z usnesení valného shromáždění podati měšťanostovi, nyní okr. úřadu, do 8 dnů, počítaných ode dne valného shromáždění. Vůči námitce činěné odvolatelem v řízení odvolacím, že neplatí cit. předpis stanov, nýbrž předpis odst. 1 § 6 zák. čl. XX:1901, podotkl okr. úřad, že podžupan schválil stanovy viničné obce v roce 1903, tedy již za platnosti zák. čl. XX:1901, podle vzorných stanov min. zeměd. vydaných, že tedy nemohly býti schváleny normy odporující zák. Nehledě k tomuto důvodu platil zák. čl. XX:1901 podle § 1 pro adm. záležitosti, t. j. záležitosti, ve kterých postupovaly adm. vrchnosti, tedy vrchnosti, jichž pravomoc se vztahovala na každou osobu v obvodě jich obývajících. Viničné obce jsou zákonem upravené (regulované) zájmové skupiny určitých majitelů vinic, tedy postrádají kriteria adm. vrchnosti, totiž vykonávání pravomoci nad každým na jejich území obývajícím. Viničné obce,

resp. jejich valná shromáždění nejsou adm. vrchnostmi, věci jimi vyřizované nejsou adm. věcmi ve smyslu § 1 zák. čl. XX:1901 a proto na tyto se zákon nevztahuje a platí cit. předpis § 19 stanov. Z toho plyne, že odvolání jest opožděné a musilo býti odmítnuto. X

Žal. úřad nař. rozhodnutím nevyhověl odvolání st-lovu a výměr okr. úřadu potvrdil. K odůvodnění dodal, že ve smyslu § 117 zák. čl. XII:1894 ve všech případech, ve kterých odvolání v tomto zákoně není vyloučeno anebo zvláštní termíny pro odvolání nejsou určeny, jest třeba podati odvolání ve lhůtě 15denní ode dne doručení rozhodnutí, proti kterému odvolání se podává. V daném případě ve smyslu § 72 cit. zák. čl. není určena lhůta, ve které jest třeba podati odvolání z usnesení valného shromáždění a proto by platila lhůta 15denní, kdyby tu nebyl určen zvláštní termín v některé zák. normě jiné. Takovou zákonnou normou jest statut viničné obce, jehož § 19 určuje lhůtu k podání odvolání z usnesení valného shromáždění. Statut schválený příslušnou nadřízenou vrchností má moc (charakter) zák. Paragraf 70 cit. zák. čl. nevylučuje ustanovení ve statutu viničné obce o termínu, ve kterém jest třeba podati odvolání z usnesení valného shromáždění viničné obce. Namítá-li odvolatel, že ve smyslu § 75 vl. nař. č. 8/1928 Sb. jest platna jen odvolací lhůta 15denní, a že toto ustanovení vl. nař. jest jedině směrodatné pro odvolací lhůtu z usnesení valného shromáždění viničné obce, jest toto jeho stanovisko naprosto mylné, poněvadž vl. nař. č. 8/1928 Sb. upravuje řízení, které provádějí ve věcech, náležejících do působnosti politických úřadů, úřady okresní, zemské a ústřední, netýká se však korporací, jakou jest na příklad viničná obec. Pokud se týká námítky odvolatelovy, že platí lhůta uvedená v § 6 zák. čl. XX:1901, poukázal odvolací úřad na důvody I. stolice.

Na sporu je jedině otázka, zdali včasnost odvolání podaného st-lem z usnesení viničné obce dlužno posuzovati podle § 19 stanov viničné obce, který určuje lhůtu 8denní — jak to hájí žal. úřad — či podle předpisů jiných. Stížnost odvolává se v tom směru na ustanovení § 117 zák. čl. XII:1894, na zák. čl. XX:1901 a konečně na § 75 vl. nař. č. 8/1928.

Paragraf 72 zák. čl. XII:1894 stanoví, že proti usnesením valného shromáždění viničné obce jest přípustno odvolání ke správnímu úřadu I. stolice. Paragraf 117 cit. zák. článku praví v odst. 1, že ve všech případech, ve kterých odvolání není v zák. vyloučeno nebo nejsou stanoveny zvláštní lhůty pro odvolání, jest přípustno odvolání do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

Z posléz cit. ustanovení plyne, že v záležitostech upravených zák. čl. XII:1894 platí pro odvolání lhůta 15denní ode dne doručení napadeného rozhodnutí jen tehdy, nebyla-li stanovena jinak zvláštní lhůta. Že by se tak musilo státi v cit. zák. článku samém — jak to platí pro případy vyloučení odvolání — ze slovního znění cit. předpisu dovoditi nelze. Dlužno proto míti za to, že jest možno ve stanovách viničné obce, na nichž se tato podle § 61 zák. čl. XII:1894 autonomně usnáší, stanoviti pro odvolání lhůtu jinou než lhůtu 15denní, kterou zákon určuje pouze subsidiárně. Námitka stížnosti, že stanovy viničné obce nemohou

obsahovati lhůtu jinou, než v § 117 cit. normy uvedenou, jest tedy neodůvodněna.

Námitku odvolání, že na daný případ bylo použití ustanovení zák. čl. XX:1901, který stanoví 15denní lhůtu odvolací, zamítl žal. úřad poukazem na důvody okr. úřadu, který vyslovil, že viničné obce jsou zákonem regulované zájmové skupiny určitých majitelů vinic, postrádající kritéria adm. vrchností, totiž vykonávání pravomoci nad každou na jejich území obývající osobou, v důsledku čehož nelze pokládati věci těmito obcemi vyřizované za adm. věci ve smyslu § 1 zák. čl. XX:1901. Proti tomuto odůvodnění namítá stížnost, že viničné obce podléhaly měšťanostovi, nyní okr. úřadu, že mají na starosti vyřizování záležitostí, týkajících se adm. vedení obcí a zájmů jejich členů a že proto adm. vrchnostmi jsou. Ale námitku tuto nemohl nss uznati důvodnou. Náзор žal. úřadu má plnou oporu v ustanovení § 61 zák. čl. XII:1894, že viničné obce zřízené k podpoře zájmů vinařství disponují v rámci předpisů tohoto zák. samy na autonomním základě záležitostmi náležejícími do jejich zájmové oblasti, jakož i v následujících §§ cit. zák. článku, z nichž jasně se podává, že jde o sdružení dobrovolná.

Pokud pak stížnost namítá, že, i kdyby obstálo stanovisko žal. úřadu, že viničné obce nelze pokládati za adm. vrchnosti ve smyslu zák. čl. XX:1901, musí lhůta v zákoně tomto stanovená platiti proto, poněvadž o opravných prostředcích, podaných proti rozhodnutí viničné obce, má rozhodovati adm. vrchnost a proto lhůta nemůže býti kratší, přehlíží, že sice adm. vrchnosti podle cit. § 72 zák. čl. XII:1894 jsou povolány rozhodovati o odvoláních z usnesení valného shromáždění viničné obce a tedy odvolací řízení před těmito úřady řídí se předpisy o řízení pro tyto úřady platnými, že však stanovení lhůty k podání opravného prostředku není součástí předpisů o odvolacím řízení samém, ježto teprve podáním opravného prostředku se opravné řízení zahajuje. — — —

Č. 11.789.

Policejní věci: Ve výroku odpírajícím odkladný účinek odvolání do výměru vyhošťovacího podle § 2 odst. 5 zák. č. 88/1871 ř. z. nutno udati konkrétní skutečnosti, pro které má úřad za to, že naléhavý veřejný zájem vyžaduje, aby odvolání byl odkladný účinek odňat.

(Nález ze dne 13. března 1935 č. 13.196/35.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 11.289/34.

Věc: Janchel M. v M. (adv. Dr. Otto Stross z Prahy) proti policejnímu ředitelství v Praze o odepření odkladného účinku odvolání proti výměru o vyhoštění.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

Důvody: Nálezem policejního ředitelství v Praze ze 7. května 1932 byl st-l, rumunský státní příslušník, navždy vyhoštěn z území Čsl. republiky na základě § 2 odst. 5 zák. z 27. července 1871 č. 88 ř. z. Nález byl opatřen právním poučením, že lze podati odvolání podle § 75